

Esriptura Periodística en Multimèdia i Interactius

2015/2016

Codi: 103109

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OB	2	1

Professor de contacte

Nom: Santiago Tejedor Calvo

Correu electrònic: Santiago.Tejedor@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: espanyol (spa)

Equip docent

Gabriel Jaraba Molina

Santiago Giraldo Luque

Geisel García Graña

Xavier Ortuño Iserte

Prerequisits

Assignatura de segon en el Grau de Periodisme. Es necessitarà que l'alumne tingui un coneixement de temes d'actualitat; demostrï capacitat per l'ús correcte oral i escrit dels seus idiomes propis; pugui llegir, analitzar i resumir textos informatius de diferents mitjans i suports. L'estudiant ha de tenir, a més, uns coneixements mínims d'alfabetització digital (des d'una perspectiva instrumental, en l'ús de les eines d'ofimàtica, Internet i web 2.0).

Objectius

L'assignatura és la primera directament vinculada amb l'escriptura periodística aplicada a continguts multimèdia i interactius. Per tant, l'alumne ha d'assumir que aquesta és una introducció teòrico-pràctica a l'escriptura de missatges informatius per als nous suports que inaugura la digitalització en el marc d'Internet i la web 2.0.

L'assignatura és una introducció a les pautes, recomanacions i directrius bàsiques per a l'elaboració de missatges informatius de caire multimèdia. De la mateixa manera, s'estudien les principals eines i plataformes de la web 2.0 que poden resultar d'utilitat per a un ciberperiodista.

Competències

- Aplicar l'ètica i la deontologia professionals del periodisme, així com l'ordenació jurídica de la informació.
- Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
- Conèixer i aplicar els fonaments teòrics i pràctics de l'escriptura i la narrativa periodístiques i les seves aplicacions en els diferents gèneres, mitjans i suports.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Gestionar el temps de manera adequada.

- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Transmetre informació periodística en el llenguatge propi de cada un dels mitjans de comunicació, en les seves formes combinades modernes o en suports digitals, i aplicar els gèneres i els diferents procediments periodístics.
- Utilitzar les tecnologies avançades per al desenvolupament professional òptim.

Resultats d'aprenentatge

1. Adequar els textos escrits a les necessitats específiques que impliquen la utilització de tecnologies i els seus sistemes per processar, elaborar i transmetre informació.
2. Aplicar els principis deontològics i la norma jurídica en la producció de textos periodístics.
3. Buscar, seleccionar i jerarquitzar qualsevol tipus de font i document útil per a l'elaboració de productes comunicatius.
4. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
5. Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
6. Distingir les teories de l'escriptura i la narrativa periodístiques per aplicar-les als gèneres periodístics en suports multimèdia.
7. Escriure tot tipus de textos informatius per a premsa, ràdio, televisió i multimèdia.
8. Gestionar el temps de manera adequada.
9. Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
10. Utilitzar les tecnologies avançades per al desenvolupament professional òptim.

Continguts

- Web 2.0 i comunicació.
- Ciberperiodisme.
- Fonaments de l'escriptura on line.
- Fonaments de l'escriptura ciberperiodística.
- Plataformes i eines on line per al ciberperiodista.
- Tendències de futur.

Metodologia

La base de la metodologia docent serà aconseguir un aprenentatge autònom per part dels alumnes. L'activitat acadèmica tutelada pel professor, amb una participació constant i activa de l'alumne, permetrà que aquest assumeixi les competències genèriques i específiques que es plantegen en la matèria, aconseguint, d'aquesta forma, complir amb els objectius formulats.

Les classes de caire teòric i les activitats d'aprenentatge permetran que l'alumne assumeixi els propòsits de la matèria. Per tant, l'estudiant tindrà un extraordinari protagonisme en el disseny de la mateixa. D'altra banda, cal tenir en compte que la relació entre docent i estudiant ha canviat. Aquesta relació es basa principalment en la funció d'expert que correspon exercir al professorat, la de seguiment i tutoria acadèmica i, per descomptat, la d'avaluació, entre altres aspectes.

La classe és superada ja com el lloc en el qual es produeix una relació unidireccional entre alumne i professor i, en aquest sentit, les xerrades, classes magistrals o conferències passen a un segon pla, encara que no han de ser eliminades de les programacions de les assignatures. El rol de l'alumne passiu i limitat a la recopilació d'anotacions, emmarcat en aquesta relació unidireccional en la qual l'alumne no és protagonista del seu aprenentatge, queda relegat a altres plantejaments.

Les activitats d'aprenentatge (classes pràctiques) són essencials en el disseny de l'assignatura. La divisió dels alumnes en grups de pràctiques fa possible el plantejament d'una docència molt més propera a l'estudiant i en la qual es podran valorar les seves evolucions constants. A més, les activitats d'aprenentatge es desenvoluparan en una aula específica destinada a elles i en la qual les noves tecnologies de la informació i de la comunicació han de jugar un paper rellevant. També es podran plantejar algunes activitats no presencials.

L'adequació del material tecnològic és vital per aconseguir els objectius dissenyats en la matèria, per intentar apropar a l'alumne al clima d'una redacció d'un mitjà de comunicació. Els grups, d'unes 30 persones, permeten aconseguir aquest objectiu, aspecte que es complementa amb les tutories individualitzades o en grup.

Les pràctiques que es duuguin a terme han de tenir també la seva identificació amb els debats teòrics que es plantegin en l'assignatura. D'aquesta forma, existirà un fil conductor en tota l'assignatura amb la finalitat que els alumnes puguin créixer intel·lectualment i en la seva formació.

La utilització del Campus Virtual serà clau en l'assignatura. Els alumnes podran tenir accés en tot moment a totes les activitats que vagin desenvolupant amb l'objectiu que puguin ser revisades constantment. D'altra banda, la tasca tutorial a la Universitat parteix de l'experiència docent amb alumnes d'aquestes edats, així com dels enfocaments teòrico-pràctics dels professionals de la Psicologia del Desenvolupament i de la Psicopedagogia, i de les perspectives de futur entorn a la complexa i delicada tasca de formar persones autònomes, lliures i responsables. Les tutories, que poden ser presencials o no, complementen la formació que s'imparteix en l'assignatura i, alhora, ajuden a aconseguir que els alumnes puguin adquirir un major grau de maduresa en les interaccions socials.

Aquesta labor tutorial se centra essencialment en l'orientació formativa, encara que també trobarem moments en els quals l'orientació personal i professional serà demandada pels estudiants. El professor ha d'ajudar a l'estudiant en aquest moment, en plena fase de maduració personal i professional, i en la qual els dubtes són continus i expressar-los al docent és el primer pas per resoldre-ls. Per tant, cal combinar les classes, les activitats d'aprenentatge (les pràctiques) i la labor tutorial per aconseguir els objectius marcats.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Pràctiques	22	0,88	
Seminaris	15	0,6	
Sessions teoria	15	0,6	
Tipus: Supervisades			
Activitats d'Avaluació	3	0,12	
Tutories	3	0,12	
Tipus: Autònomes			
Treball del alumne (recerca, documentació, producció)	64	2,56	

Avaluació

- L'avaluació de l'assignatura tindrà dos parts clarament diferenciades: les activitats d'aprenentatge o pràctiques (60%), i la valoració dels continguts teòrics (40%).
- En ser una assignatura amb una gran càrrega pràctica, la valoració de les activitats pràctiques serà la de major pes. De fet, s'han establert diferents proves pràctiques avaluables. Els continguts teòrics són el segon aspecte a avaluar i es farà mitjançant diferents exàmens al llarg del curs.
- Per superar l'assignatura s'hauran de fer totes les proves avaluables al ser una avaluació continua. En el cas excepcional i sempre després de resoldre la situació l'equip docent de l'assignatura, es podrà treballar amb un sistema diferent d'avaluació.
- En el cas de que l'alumne no es presenti a la meitat de les proves es considerarà com a no presentat.

- Per a aprovar l'assignatura s'ha d'aprovar tant la part teòrica com la pràctica. En el cas d'aprovar una de les dues parts (sigui la teòrica o la pràctica) i suspendre l'altra, l'estudiant tindrà la qualificació de suspès i no es farà la mitja segons els paràmetres establerts.
- A cada part s'ha de tenir, com a mínim, l'equivalent a un cinc.
- El plagi en els exercicis, exàmens o treballs realitzats significarà el suspens de tota l'assignatura.
- Més de 3 faltes d'ortografia en alguns dels treballs podrà suposar el suspens del treball.
- **NOTA:** L'assignatura ofereix la possibilitat de re-avaluar alguns blocs temàtics tant per a recuperar com per a pujar nota. Aquesta re-avaluació no suposa una "recuperació" de tot el curs. Serveix per millorar la nota d'algun dels blocs del curs.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	40%	6	0,24	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Pràctiques	60%	22	0,88	1, 2, 3, 6, 7, 8, 9, 10

Bibliografia

TEMA 1.

CEREZO, José M. (dir.) (2006). *La blogosfera hispana. Pioneros de la cultura digital*. Fundación France Telecom.

COBO, Silvia (2013). *Internet para periodistas. Kit de supervivencia para la era digital*. Editorial UOC, Barcelona.

FUMERO, Antonio; ROCA, Genís (2007). *Web 2.0*. Madrid, Fundación Orange.

JARABA, Gabriel (2014). *Periodismo en internet. Cómo escribir y publicar contenidos de calidad en la Red*. Ediciones Robinbook, Barcelona.

NAFRÍA, Ismael (2007). *Web 2.0: El usuario, el nuevo rey de Internet*. Barcelona, Gestión 2000.

O'REILLY, Tim (2005). ["What is Web 2.0"](#).

PÉREZ TORNERO, José Manuel (2004). *Promoting Digital Literacy*. eLearning Action Plan 2004-2006. European Commission eLearning Programme.

TEMA 2.

BOCZKOWSKI, Pablo J. (2004) *Digitizing the news. Innovation in on-line newspapers*. Cambridge (USA). MIT Press.

FOGUEL, Jean-François; PATIÑO, Bruno (2007). *La Prensa sin Gutenberg: El periodismo en la era digital*. Madrid: Punto de lectura.

HALL, Jim (2001). *On line Journalism*. Londres, Pluto Press.

LÓPEZ, Xosé; OTERO LOPEZ, Marita (2007). *Bitácoras*. A Coruña: Netbiblio.

MONTAGUT, Albert (2012). *NewPaper. Cómo la revolución digital transforma la prensa*. Deusto, Barcelona.

CABRERA, Mª Ángeles (2000). *La prensa on-line. Los periódicos en la www*. Editorial CIMS, Barcelona.

CEBRIÁN HERREROS, Mariano (2010). *Desarrollos del periodismo en internet*. Comunicación Social Ediciones, Zamora.

FLORES VIVAR, Jesús;ARRUTI, Alberto Miguel (2001). *Ciberperiodismo. Nuevos enfoques, conceptos y profesiones emergentes en el mundo infodigital*. Madrid, Ediciones 2010 - Editorial Limusa.

PALOMO, Mª Bella (2004). *El periodista on line: de la revolución a la evolución*. Comunicación Social, Sevilla.

PARRA VALCARCE, David; ÁLVAREZ MARCOS, José (2004). *Ciberperiodismo*. Madrid, Síntesis.

PAVLIK, John V. (2005). *El periodismo y los nuevos medios de comunicación*. Barcelona, Paidós. Col. Paidós Comunicación 160.

RICO, Marta (2012). "Periodista multimedia interactivo: eje de los grupos de comunicación españoles". *Cuadernos de Información*, 31, diciembre, pp. 103-116.

TEJEDOR CALVO, Santiago (2007). *La enseñanza del ciberperiodismo: De la alfabetización digital a la alfabetización ciberperiodística*. Sevilla: Comunicación Social.

TEJEDOR CALVO, Santiago (2008). "De la 'revolución informativa' a la 'revolución formativa' del periodismo on-line". EN: CEBRIÁN HERREROS, Mariano; FLORES, Jesús; ESTEVEZ Ramírez (2008). *Blogalaxia y periodismo en la Red: Estudios, análisis y reflexiones*. Madrid, Fragua.

TEMA 3.

CAMUS, Juan Carlos (2009). *Gestión de contenidos digitales. Tienes 5 segundos*. www.tienes5segundos.cl.

COSTA SÁNCHEZ, Carmen; PIÑEIRO OTERO, Teresa (2013). *Estrategias de comunicación multimedia*. Editorial UOC, Barcelona.

LANDOW, G.P. (1995). *Hipertexto. La convergencia de la teoría crítica contemporánea y la tecnología*. Paidós: Barcelona.

LARRONDO, Ainara; SERRANO, Ana (2007). *Diseño periodístico en Internet*. Bilbao, Universidad del País Vasco.

MURRAY, Janet H. (1999). *Hamlet en la holocubierta. El futuro de la narrativa en el ciberespacio*. Paidós, Barcelona. Col. Multimedia 12.

PÉREZ TORNERO, José Manuel; TEJEDOR CALVO, Santiago (2014). *Escribir para la Red: Reflexiones sobre la nueva (y la vieja) escritura informativa on-line*. Gabinete de Comunicación y Educación, Barcelona.

TASCÓN, Mario; ABAD, Mar (2011). *Twittergrafía. El arte de la nueva escritura*. Catarata, Madrid.

TEMA 4.

AA.VV. (2009). *Libro de Estilo para Ciberperiodistas*. Santo Domingo: Editorial ITLA.

CANAVILHAS, Joao (2007). *Webnoticia: Propuesta de modelo periodístico para la WWW*. Universidade da Beira Interior (Brasil): Labcom.

CEBRIÁN HERREROS, Mariano; FLORES VIVAR, Jesús. (2013). "La narrativa transmedia en el desarrollo de reportajes ciberperiodísticos". EN: *Comunicación y la Red. Nuevas formas de hacer periodismo*. Asociación de Periodistas de Aragón, Zaragoza. Universidad Complutense de Madrid.

COROMINA, Oscar (2011). ["Redacció Periodística a Internet: la influència de google i els cercadors"](#). S.l.

DÍAZ NOCI, Javier; SALAVERRÍA ALIAGA, Ramón. (coords.) (2003). *Manual de Redacción Ciberperiodística*. Barcelona, Ariel.

FOGEL, Jean-Francois. (2007). *Cómo seducir a la nueva audiencia*. Relatoría del taller de periodismo digital. Lima (Perú). Fundación Nuevo Periodismo.

FRANCO, Guillermo (2008). *Cómo escribir para la web. Bases para la discusión y construcción de manuales de redacción 'online'*. Austin (Texas):Knight Foundation.

HAY, Alexander (2010). "Hypernews, Hyperreaders and Beyond". Journal of Electronic Publishing, vol.13, issue 3, December.

JARABA, Gabriel (2015). *Twitter para periodistas*. Barcelona, Editorial UOC.

LARRONDO, Ainara (2008). *Los géneros en la Redacción Ciberperiodística*. Bilbao, Universidad del País Vasco.

LARRONDO, Ainara (2008). "*Estrategias de producción online para el tratamiento informativo en profundidad*". En: Revista Latina de Comunicación Social. Vol. 11, Núm. 63, Laboratorio de Tecnologías de la Información y Nuevos Análisis de Comunicación Social.

SALAVERRÍA, Ramón (1999). "De la pirámide invertida al hipertexto: hacia nuevos estándares de redacción para la prensa digital".EN: *Novática*. Nº. 142.

SALAVERRÍA, Ramón (2006). *Redacción periodística en internet*. Navarra, Eunsa.

TASCÓN, Mario (Dir.) (2012). *Escribir en Internet. Guía para los nuevos medios y las redes sociales*. Galaxia Gutenberg - Círculo de Lectores, Barcelona.

TEMA 5.

AVV. (2013). *Twitter Best Practices: For journalists and newsrooms*. Link: https://dev.twitter.com/sites/default/files/files_media/journalistbestpractices.pdf

BERNAL TRIVIÑO, Ana I. (2014). *Herramientas digitales para periodistas*. Barcelona, Editorial UOC.

BRIGGS, Mark. (2007). *Periodismo 2.0. Una guía de alfabetización digital para sobrevivir y prosperar en la era de la información*. Austin (Texas):Knight Foundation.

CEBRIÁN HERREROS, Mariano; FLORES, Jesús. *Blogs y periodismo en la Red*. Madrid, Fragua.

CHYI, H. I. & Lee, A. M. (2012). "Theorizing online news consumption: A structural model linking preference, use, and paying Intent". Paper presented at the 13th International Symposium on Online Journalism. (Austin, EEUU). April 20-21.

TEJEDOR CALVO, Santiago (2007). "Periodismo 'mashup': Combinación de recursos de la web social con una finalidad ciberperiodística". EN: *Revista Análisi*. Departamento de Periodismo. UAB. Servei de Publicacions. Bellaterra, Barcelona. Nº 35.

TEJEDOR CALVO, Santiago (2008). "[Ciberperiodismo y web 2.0: El ciberperiodista como creador de "itinerarios" ciberperiodísticos](#)". *Revista Etcétera*. México.

WATLINGTON, Laressa (Ed.) (s.a). *Guía de periodismo en la era digital*. International Center for Journalists.

TEMA 6.

DE CARRERAS SERRA, L. (2008). *Las normas jurídicas de los periodistas*. Editorial UOC, Barcelona.

FERNANDEZ GARCÍA, Jorge Juan (2008). *Más allá de Google*. Barcelona, Infonomia.

IGARZA, Roberto (2008). *Nuevos medios: Estrategias de convergencia*. Buenos Aires, La Crujía Ediciones.

IRIGARAY, Fernando; CEBALLOS, Dardo; MANNA, Matías (Ed.) (2011). 4º Foro Internacional "Periodismo Digital: Convergencia, redes y móviles". Universidad Nacional de Rosario, Argentina.

LI Charlene; BERNOFF, Josh (2009). *El mundo Groundswell: Cómo aprovechar los movimientos sociales espontáneos de la Red*. Barcelona: Empresa Activa.

MARQUINA ARENAS, Julián (2012). *Plan Social Media y Community Manager*. Editorial UOC, Barcelona.

TAPSCOOT, Dan; WILLIAMS, Anthony D. (2007). *Wikinomics: La nueva economía de las multitudes inteligentes*. Barcelona, Paidós.

Webs i blogs: www.desmiblog.com, eperiodista, cuaderno, El blog de Enrique Dans, Periodistas 21.